

Státní okresní archiv Domažlice se sídlem v Horšovském Týně

Místní národní výbor Chrastavice

1945-1976

Inventář

EL NAD č.: 180

AP č.: 346

Monika Žáčková

Horšovský Týn 2011

Obsah

Úvod:

I. Vývoj původce archivního fondu	4
II. Vývoj a dějiny archivního fondu	8
III. Archivní charakteristika archivního fondu	8
IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu	9
V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky	10
Seznam použitých pramenů a literatury	11

Přílohy:

Příloha č. 1: Seznam použitých zkratk	12
---------------------------------------	----

Inventární seznam:

1. Orgány národního výboru	14
2. Úřad národního výboru	
I. Úřední knihy	
Účetní	14
II. Spisový materiál	
A. Registraturní pomůcky	15
B. Spisy	15

Úvod

I. Vývoj původce archivního fondu

Obec Chrastavice leží asi 2 km severovýchodně od Domažlic v nadmořské výšce 448 metrů. V roce 1930 žilo v obci v 90 domech 389 obyvatel české národnosti a 7 obyvatel německé národnosti. Po roce 1945 odešli někteří Chrastavičtí osidlovat pohraničí a tato skutečnost s dalšími přirozenými vlivy způsobila, že poválečné sčítání obyvatel v roce 1950 vykazovalo v Chrastavicích 313 obyvatel v 99 domech. Při posledním sčítání obyvatelstva v roce 2001 bylo zjištěno, že trvale žijících obyvatel v obci Chrastavice je 326 ve 102 domech.

Po skončení druhé světové války byly jako správní orgány obcí zřízeny národní výbory (právní základ položen ústavním dekretem prezidenta republiky o národních výborech a Prozatímním národním shromáždění č. 18/1944 Úředního věstníku čsl. ze dne 4. prosince 1944). Národní výbory tak nahradily do té doby fungující obecní úřady. Postavení místních národních výborů v obci, způsob voleb do nich a výkon pravomoci měla stanovit vláda prostřednictvím svého nařízení. Tím bylo nařízení vlády č. 4/1945 Sb. z 5. května 1945, o volbě a pravomoci národních výborů, a dále vládní nařízení č. 44/1945 Sb., o úplném znění vládního nařízení o volbě a pravomoci národních výborů. Revoluční národní výbor v Chrastavicích se sešel již během prvních květnových dnů. Dne 6. května 1945 se konala ustavující schůze tohoto národního výboru. V jeho složení se projevíly nové politické a třídní aspekty. Předsedou se stal Josef Konopík, místopředsedou Václav Bor a členy MNV Jan Cenefels, Václav Cenefels, Jiří Kalčík, Martin Kalčík, Josef Kellner, Jiří Kupilík, Petr Petržík, Josef Šlajs, Matěj Urban a Václav Vaněk. Na 2. schůzi MNV konané 25. června 1945 byly ustaveny jednotlivé komise MNV (komise rolnická, sociální a zdravotnická, hospodářská, osvětová, školská, finanční, bytová a stavební, mléčná), jejichž předsedové a členové. V listopadu roku 1945 byl podle parity 4 politických stran reorganizován národní výbor, na veřejné schůzi MNV konané 17. listopadu 1945 byl předsedou MNV jednohlasně zvolen Václav Bor a místopředsedou MNV Jiří Kupilík. Po volbách konaných v roce 1946 byl na ustavující schůzi MNV Chrastavice, konané dne 28. června 1946, zvolen předsedou MNV opět Václav Bor (za stranu KSČ), místopředsedou MNV Jiří Kupilík (za Československou sociální demokracii), členem rady Josef Šleis (za Československou stranu lidovou) a Jan Grüber (za Československou stranu národně socialistickou).

Ve věcech státní správy byly národní výbory podřízeny vládě, byla uplatňována podřízenost národního výboru nižšího stupně národnímu výboru vyššího stupně. V kompetenci národních výborů byla evidence obyvatelstva, spolkové a shromažďovací záležitosti, věci státního občanství, dohled nad živnostenskými záležitostmi, školstvím, zdravotní a sociální péčí, správa obecního majetku.

Vnitřní organizaci stanovil Prozatímní organizační řád místních národních výborů schválený v září 1947. Ten rozlišoval národní výbor jako volený sbor (složky národního výboru - rada, předseda, referenti a komise) a úřad národního výboru, který většinou tvořil personál bývalého obecního úřadu. Hlavním orgánem bylo plénium, které rozhodovalo o nejdůležitějších záležitostech obce a volilo další orgány národního výboru, především radu. Ta vykonávala rozhodnutí pléna, měla i určité rozhodovací pravomoci a řídila zaměstnance národního výboru. Jako poradní orgány rady byly plénem voleny komise národního výboru, jejichž působnost se vztahovala na celou obec.

Ústavní zákon č. 150/1948, Ústava Československé republiky, stanovil, že národní výbory jsou nositeli a vykonavateli státní moci. Samospráva postupně zanikala a činnost národních výborů byla postátněna. V roce 1949 Václav Bor, který se stal zemědělským referentem ONV, rezignoval na funkci předsedy MNV Chrastavice. Novým předsedou místního národního výboru byl zvolen Matěj Urban. Vládním nařízením č. 14/1950 Sb. ze dne 28. února 1950, o organizaci místních národních výborů, se Místní národní výbor Chrastavice zařadil podle počtu obyvatel mezi národní výbory I. kategorie. V menších obcích

rozhodovala rada ve sboru a jen výjimečně se vyskytli referenti. Nyní byla zřízena funkce tajemníků i u místních národních výborů, kde se stali pomocníky a výkonnými orgány předsedy. Místního tajemníka ustavovalo plenární zasedání MNV a ve funkci jej potvrzoval předseda ONV. Vládním nařízením č. 119/1951 Sb. ze dne 11. prosince 1951, o tajemnících místních národních výborů, byli místní tajemníci ustavováni u všech místních národních výborů, výjimečně mohlo mít se souhlasem KNV několik místních národních výborů jednoho společného místního tajemníka. Místní národní výbor se měl k plenárním zasedáním scházet nejméně jednou za dva měsíce a plenární zasedání měla být zpravidla veřejná. Schůze rady se měly konat alespoň dvakrát za měsíc a mohly být neveřejné. Schůze komisí se konaly podle potřeby.

Podle vyhlášky ministerstva vnitra č. 369/1950 Ú. 1. ze dne 16. 6. 1950 svoji činnost zastavily mimořádné vyživovací komise. Pracovními orgány plenárního zasedání (termín plenární zasedání nahradil termín plenární schůze) byly komise. Místní národní výbory I. a II. kategorie zřizovaly tyto stálé komise: zemědělskou, finanční, pro kulturu, osvětu a zdravotnictví, pro výstavbu obce a výjimečně pro místní hospodářství. Navíc mohly být zřizovány komise podle místních podmínek a dočasných potřeb. Po reorganizaci MNV Chrastavice v roce 1950 předsedou MNV zůstává Matěj Urban. V roce 1952 se novými členy MNV stali Anna Kalčíková a František Sokol. Na členství v MNV rezignoval Jakub Martínek. Po shora uvedených změnách měl MNV v Chrastavicích 16 členů, ač správný počet měl být 15 členů.

V roce 1954 byl přijat ústavní zákon č. 12/1954 Sb., o národních výborech, zákon č. 13/1954 Sb., o národních výborech, a č. 14/1954 Sb., o volbách do národních výborů, na jehož základě proběhly volby do národních výborů. Předsedou Místního národního výboru Chrastavice byl 27. května 1954 na ustavující schůzi národního výboru zvolen Václav Bor a tajemníkem místního národního výboru Květoslav Baloun. Zároveň proběhla i volba členů jednotlivých komisí MNV.

Dosud byli členové místních národních výborů jmenováni okresním národním výborem na návrh Národní fronty. Volební období bylo tříleté. Místní národní výbory ve svém obvodu organizovaly a řídily hospodářskou, kulturní a společenskou výstavbu. Nově bylo orgánem státní moci plenární zasedání, orgánem státní správy rada. Referentský systém byl zrušen. Rozhodnutím krajského národního výboru mohl být zřízen i jeden místní národní výbor pro víc obcí. Místní národní výbory se měly scházet ke svým zasedáním nejméně jednou za měsíc, na nich projednávaly úkoly celostátního a místního významu, zejména roční plány rozvoje hospodářství obce, rozpisy plánů výroby a výkupu a kontrolu jejich plnění, rozpočty, účetní výkazy a závěrky, zajištění zemědělských prací, rozvoj JZD, plnění dodávek, otázky zásobování a poskytování služeb obyvatelstvu, rozvoje kulturního života a zdravotní péče.

Rada místního národního výboru zajišťovala plnění úkolů podle usnesení místního národního výboru, usnesení národních výborů vyšších stupňů a jejich rad a podle směrnic vlády. Na svých schůzích projednávala úkoly rozvoje zemědělské výroby, hodnotila plnění kvót zemědělského výkupu, stav služeb obyvatelstva a kulturního života v obci. Připravovala program a návrhy usnesení pro zasedání místního národního výboru a předkládala mu zprávy o své činnosti, organizovala socialistické soutěžení. Na pomoc si rada mohla zřizovat pomocné komise jako své poradní orgány. Radu místního národního výboru tvořili předseda, jeho náměstek, tajemník a další členové rady.

Povinností tajemníka bylo pomáhat předsedovi místního národního výboru při organizování činnosti, vyhotovovat zápisy ze zasedání MNV a schůzí rady, vést evidenci členů MNV a evidenci usnesení. Byl zodpovědný za vedení evidencí půdy, hospodářských zvířat, za účetní a jiné předepsané evidence a vykonával administrativní práce, pokud je neobstarával jiný pracovník.

Pracovním a kontrolním orgánem plenárního zasedání byly stálé komise, které neměly

rozhodovací pravomoc a byly odpovědné přímo národnímu výboru. Byly voleny z členů místního národního výboru. Převážně byly zřizovány zemědělské, finanční a kulturní komise.

Na 30. října 1955 byly v obci Chrastavice vyhlášeny doplňovací volby, neboť se z obce dva členové MNV (tajemník MNV Květoslav Baloun a člen MNV Matěj Škarda) odstěhovali. Novými členy MNV se stali Rudolf Bílek a Augustýn Mastný, přičemž byl Rudolf Mastný zvolen tajemníkem MNV.

Vládním nařízením č. 64/1957 Sb., o místní bezpečnosti, byla působnost místních národních výborů rozšířena o místní záležitosti veřejného pořádku a bezpečnosti osob a majetku. Vládním nařízením č. 6/1958 Sb., ze dne 14. 3. 1958, o změnách působnosti v oboru občanské kontroly obchodu a provozoven, byla na výkonné orgány místních národních výborů přenesena činnost a jmenování občanských kontrolorů.

Volbám v květnu 1957 předcházela novelizace zákonů o národních výborech (zákon č.10/1957 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon o národních výborech), která změnila počty jejich členů tak, že na místní úrovni jich přibýlo na úkor okresních národních výborů. Do městských národních výborů se měl volit 1 člen nejméně na 100 obyvatel, v obcích do 400 obyvatel měly mít místní národní výbory 9 až 11 členů - podrobněji to určoval zákon č. 11/1957 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon o volbách do národních výborů. Podle zápisu z ustavující schůze MNV konané 2. června 1957 byl předsedou Místního národního výboru Chrastavice zvolen Jan Johánek, tajemníkem MNV Václav Bor. Téhož dne proběhla i volba dalších členů MNV a jednotlivých komisí MNV (zemědělské, kulturní a pro výstavbu obce, finanční a pro otázku školy). Poněvadž se nový předseda MNV Jan Johánek své funkce neujal, na schůzi pléna MNV, konané 31. srpna 1957, byl předsedou zvolen opět Václav Bor a tajemníkem Josef Škarda.

Výrazné změny ve vývoji národních výborů představoval rok 1960. Ústavní zákon č. 35/1960 Sb., o změně ústavního zákona o volbách do Národního shromáždění a o volbách do Slovenské národní rady a ústavního zákona o národních výborech, předcházel novému územnímu uspořádání státu, které bylo kodifikováno zákonem č. 36/1960 Sb., o územním členění státu. Ten stanovil, že z důležitých společenských zájmů, zejména pro další rozvoj zemědělské výroby a pro hospodářskou a kulturní výstavbu obcí, lze vytvořit, zrušit nebo sloučit obce nebo provést změnu jejich území. Vládní nařízení č. 71/1960 Sb., z 10. 6. 1960, o rozšíření pravomoci a odpovědnosti národních výborů a o uspořádání a činnosti jejich orgánů, stanovilo hlavní úkoly místních a městských národních výborů obecně a pro jednotlivé úseky jejich činnosti. Všechny úkoly, pokud nebyly vyhrazeny plénu nebo radě MNV, řešily a zabezpečovaly komise národního výboru. Místní národní výbory zřizovaly zpravidla komisi plánovací, finanční, zemědělskou, školskou a kulturní, pro služby a místní výrobu, pro výstavbu a ochranu veřejného pořádku, v menších obcích pak zpravidla společnou plánovací a finanční komisi. Podle zákona č. 39/1960 Sb., o volbách do národních výborů, se do nich volili poslanci (dříve členové) na čtyřleté volební období. Předsedou MNV Chrastavice byl po volbách do národních výborů na ustavujícím zasedání MNV konaném 25. června 1960 opětovně zvolen Václav Bor (čp. 63), tajemníkem MNV Josef Tomášek (rada byla celkem devítičlenným orgánem). V roce 1963 bylo obměněno složení národního výboru - novým členem se stal Josef Fajt, Anna Randová a Václav Bor (čp. 89). Václav Bor (čp. 89) se stal tajemníkem MNV.

Volby konané v roce 1964 nepřinesly ve složení místního národního výboru velké změny. Předsedou MNV zůstává Václav Bor (čp. 63), tajemníkem MNV Václav Bor (čp. 89) a místopředsedou MNV byl zvolen Jan Ticháček. Místní národní výbor Chrastavice zvolený po těchto volbách měl celkem 12 členů (8 členů KSČ, 4 členy bez politické příslušnosti).

Zákon č. 69/1967 Sb., o národních výborech, který s několika změnami platil až do roku 1990, vycházel z dosavadního vývoje právního řádu a posiloval postavení NV v jejich územních obvodech. Vymezoval jejich vzájemné vztahy k jiným územním a ústředním

orgánům a zaváděl nové vztahy v oblasti řízení národního hospodářství a označil je za orgány socialistické státní moci a správy v krajích, okresech a obcích. K tomu ovšem připojil ještě konstatování věcně nesmyslné, podle kterého byly národní výbory "státní orgány, které mají ve své činnosti samosprávný charakter". Počty poslanců a členů rady byly stanoveny podle velikosti obcí. Od roku 1967 se zvýšil minimální počet poslanců i u malých obcí na 11 a počet členů rady zůstal nezměněn.

Na úseku služeb a místní výroby mohly místní národní výbory zřizovat a spravovat podniky a rozpočtové organizace komunálních služeb, provozovny místní výroby stavebních hmot a neplánované drobné provozovny.

Po roce 1967 došlo i k četným ústavním změnám. Ústava z roku 1960 byla podstatně pozměněna zákonem č. 143/1968 Sb., o československé federaci, ústavním zákonem č. 125/1970 Sb. a ústavním zákonem č. 43/1971 Sb. Volební období NV bylo stanoveno na pět let. Za orgány národních výborů zákon pokládal plénum, radu, komise, správní komise, odbory a zvláštní orgány. Hlavním orgánem zůstalo plenární zasedání s vymezenou výhradní působností. Rada zůstala hlavním výkonným orgánem se všeobecnou působností. Vykonávala rozhodnutí pléna a také rady národního výboru vyššího stupně. Předseda NV řídil zasedání pléna a rady, spolu s tajemníkem podepisoval usnesení, navenek národní výbor reprezentoval.

Místní národní výbory řídily mateřské a základní školy, knihovny a další kulturní zařízení, spravovaly místní komunikace, komunální služby, prováděly opatření k zásobování, vedly evidenci obyvatelstva, spadalo pod ně bytové hospodářství, ochrana lesů a půdy a také rostlinná a živočišná výroba, mohly založit státní podnik. Jejich vyjádření si navíc také musely vyžádat všechny jiné státní orgány při svých krocích dotýkajících se občanů dané obce.

I po listopadových volbách konaných v roce 1971 zůstává předsedou MNV Chrastavice Václav Bor.

Úřadovna MNV (čp. 28) byla postavena na místě bývalé „pastoušky“, která byla zbořena do základů.

Usnesením plenárního zasedání Okresního národního výboru v Domažlicích ze dne 13. dubna 1976 bylo rozhodnuto provést s účinností od 30. dubna 1976 sloučení Místního národního výboru Chrastavice s Místním národním výborem Milavče v jeden místní národní výbor se sídlem v Milavčích. Místní národní výbor Chrastavice tímto zanikl. V obci Chrastavice byl zvolen občanský výbor, předsedou se stal Josef Janovec. Občanský výbor byl složen z dosavadních poslanců MNV Chrastavice a dalších kooptovaných občanů. Občanské výbory byly pomocnými orgány místního národního výboru a jeho rady. Občanský výbor byl volen na veřejné schůzi na dobu dvou let. Členy občanského výboru byli poslanci místního národního výboru, kteří bydleli v obci, v níž občanský výbor působil. Dalšími členy byli nejzkušenější a nejaktivnější občané obce, kteří byli navrženi organizacemi Národní fronty. V čele občanského výboru byl člen rady místního národního výboru. Plenární zasedání místního národního výboru stanovilo pro občanské výbory základní úkoly. Běžné řízení občanských výborů měla na starosti rada MNV. Občanský výbor měl zastupovat obec, měl být ve styku s občany a ve schůzích národního výboru upozorňovat na potřeby obce a občanů, podávat připomínky, měl však také prosazovat usnesení národního výboru.

V Chrastavicích došlo pravděpodobně již 8. července 1945 k ustavení Komunistické strany Československa, která měla v roce 1949 již 78 členů. V roce 1945 byl zreorganizován honební výbor, jehož členy se stali drobní zemědělci. Život v poválečných letech v Chrastavicích nejvíce ovlivnila kolektivizace zemědělství. První schůze rolníků z Chrastavice se konala již v roce 1948, v květnu roku 1949 bylo JZD Chrastavice schváleno. Začlenilo se do něj také zemědělské strojní družstvo. Ustavení družstva a jeho činnost narážela na silný odpor velkých sedláků v obci, počátkem 50. let však do JZD přistoupilo dalších 8 drobných zemědělců a v roce 1957 byli do družstva přijati poslední 4 velcí zemědělci. Podle výroční

schůze JZD z 29. května 1950 členská základna JZD čítala 49 osob. V roce 1974 se JZD Chrastavice sloučilo s JZD Milavče. Již od roku 1946 byla v obci obnovena činnost Sokola, v roce 1949 založena odbočka Svazu Československo-sovětského přátelství a Československého červeného kříže, v roce 1952 byl v obci ustaven výbor žen (předsedkyní zvolena Anna Kalčíková, v pozdějších letech však výbor žen nevyvíjel přílišnou aktivitu) a například v roce 1954 Jednota zřídila v obci novou prodejnu. Škola byla v obci zřízena již v roce 1902, uzavřena byla po 76 letech v roce 1978. V budově školy byla umístěna místní lidová knihovna a tělocvična TJ Sokola. Pro předškolní děti v obci fungovala mateřská škola. Co se týče další vybavenosti obce, byla v místě již zmiňovaná prodejna Jednoty a pohostinství Jednoty. Spojení do blízkých Domažlic zajišťovaly pravidelné autobusové spoje, minimálně 6 krát denně. Počátkem sedmdesátých let v obci fungoval například Socialistický svaz mládeže (12 členů), Český svaz požární ochrany (46 členů), vesnická organizace KSČ (24 členů a 6 členů registrovaných), Svaz Československo-sovětského přátelství (22 členů), Tělovýchovná jednota Sokol (54 členů), Československý červený kříž (37 členů) a Myslivecké sdružení.

II. Vývoj a dějiny archivního fondu

První záznam o předání části archivního materiálu archivního fondu Místní národní výbor Chrastavice do Státního okresního archivu Domažlice v Prvotní evidenci archiválií SOkA Domažlice pochází z 15. října 1963 (číslo přírůstku 48/63), přičemž neexistuje doklad, o jaké archiválii se jednalo, ze zápisu v knize přírůstků je pouze patrné, že šlo o písemnosti z let 1945-1960, o celkovém rozsahu 2,6 bm. Další záznam o převzetí archiválií pochází z 20. července 1971, č. j. 54/71. Podle zápisu v knize přírůstků (číslo přírůstku 28/71) se jednalo o 2 knihy (1 protokol obce z roku 1839 a 1 kniha zápisů ze schůzí obecního zastupitelstva z let 1935-1944 - nyní součástí fondu Archiv obce Chrastavice, číslo EL NAD 181), volební materiály z roku 1960, rozpočty z let 1958-1962, korespondenci MNV z let 1959-1963 a zápisy ze schůzí orgánů MNV z let 1963-1955 a z let 1958-1962, o celkovém rozsahu 0,5 bm. V roce 1976 bylo do archivu předáno asi 0,2 bm archiválií z let 1964-1970 (číslo přírůstku 118/76). Jednalo se o zápisy rady MNV z let 1965-1967 a korespondenci MNV z let 1964-1970. Při skartaci písemností 8. června 2010 u Obecního úřadu Chrastavice bylo do archivu mimo jiné převzato (číslo přírůstku 22/2010, č. j. SOAP/010-0482/2010) 0,05 bm archiválií vzniklých z činnosti MNV Chrastavice. Jednalo se o zápisy ze zasedání rady a pléna MNV z let 1972-1973, stavební agendu z let 1974-1975, spisy týkající se sloučení MNV Chrastavice s MNV Milavče z roku 1976, přestupkovou agendu z let 1967-1972, rozpočty z roku 1972, měsíční účetní výkazy z roku 1975, domovní seznam pro přihlášky a ohlášky osob z let 1953-1966 a 3 knihy (zápisy ze zasedání pléna a rady MNV z let 1962-1963, podací protokol z let 1962-1976 a peněžní deník z let 1960-1974).

III. Archivní charakteristika archivního fondu

Archivní fond Místní národní výbor Chrastavice je uzavřeným archivním fondem, který obsahuje písemnosti z let 1945-1976.

Knihy K 1 (inv. č. 1) obsahuje jak zápisy ze schůzí pléna, tak zápisy ze schůzí rady a komisí MNV z let 1945-1953, kniha K 2 (inv. č. 2) obsahuje zápisy ze schůzí pléna i rady MNV z let 1962-1963.

Do archivního fondu Místní národní výbor Chrastavice svým časovým rozsahem zasahuje z archivního fondu Archiv obce Chrastavice: podací protokol 1940-1948 a spisy týkající se záležitostí lesního hospodářství 1928-1954.

V roce 1968 archivní fond Místní národní výbor Chrastavice uspořádal Matěj Šlais. V roce 1990 a v roce 1995 tento archivní fond částečně pořádala Pavla Karásková podle umělého pořádacího spisového plánu, vytvořeného na základě Ukládacího a skartačního plánu pro MNV, vypracovaného podle instrukce MV ČSR č. 12/1987 (Věstník vlády ČSR pro

národní výbory 1987, částka 7), a podle spisové agendy MNV Jesenná v roce 1987, v okrese Gottwaldov, dnes Zlín. S ohledem na předchozí pořádací práce a rovněž vzhledem k tomu, že i další archivní fondy místních národních výborů uložené v SOkA Domažlice byly inventarizovány podle uvedeného spisového plánu, byly spisy i archivního fondu Místní národní výbor Chrastavice zpracovány podle používaného spisového plánu. Při zpracování archivního fondu bylo přihlédnuto k Metodickému pokynu pro inventární zpracování archivních fondů národních výborů ve Státním oblastním archivu v Plzni č. j. SOAP/006-3120-2007. Archivní fond byl rozdělen do dvou oddělení - 1. Orgány národního výboru a 2. Úřad národního výboru. Do oddělení Orgány národního výboru jsou zařazeny zápisy ze schůzí pléna, rady, komisí a výboru žen. Ostatní archiválie jsou zařazeny do oddělení Úřad národního výboru. Formální zpracování inventáře bylo provedeno dle Metodického pokynu ředitele SOA v Plzni pro zpracování archiválií a tvorbu archivních pomůcek č. j. SOAP /006-0767/2010 z 12. 3. 2010.

V evidenci PEvA pravděpodobně došlo k chybnému primárnímu zápisu, proto se před inventarizací neshodovaly údaje o rozsahu archivního fondu a hlavně o počtu evidenčních jednotek se skutečným stavem.

Podle § 20 zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě, byly písemnosti zařazeny do dvou kategorií. Do první kategorie byly zařazeny zápisy ze schůzí pléna MNV a rady MNV (inv. č. 1-4). Ostatní písemnosti (inv. č. 5-79) byly zařazeny do kategorie druhé. Fyzický stav archivního fondu je dobrý, proto nejsou nutné konzervátorské ani restaurátorské zásahy. Jazykem archivního fondu je čeština.

V roce 2011 bylo při pořádání a inventarizaci archivního fondu Místní národní výbor Chrastavice protokolem o vyřazení archiválií z evidence NAD z důvodu přehodnocení významu podle § 17 odst. 3 zákona č. 499/2004 Sb. vyřazeno 0,04 bm písemností z let 1954-1975. Protokol o vyřazení archiválií z evidence NAD z důvodu přehodnocení významu ze dne 10. května 2011, č. j.: SOAP/010-0364/2011 je uložen ve spisu o fondu. Vnitřní skartací bylo vyřazeno 0,01 bm duplikátů zápisů ze schůzí pléna MNV a rady MNV z let 1954-1964 a z let 1972-1973. Záznam o vyřazení duplikátů ze dne 10. května 2011, č. j.: SOAP/010-0365/2011 je zařazen ve spisu o fondu.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu

Písemnosti archivního fondu Místní národní výbor Chrastavice poskytují informace o politických, hospodářských, sociálních a správních dějinách obce. Celkový přehled o dění v obci lze získat z dochovaných zápisů ze schůzí pléna a rady místního národního výboru z let 1945-1976. Některé tyto zápisy jsou vedeny ve formě knihy (inv. č. 1 a inv. č. 2), některé na volných listech (inv. č. 3 a inv. č. 4). Ve fondu zcela chybějí zápisy ze schůzí pléna z roku 1968, 1969, 1971 a zápisy ze schůzí rady z roku 1968 a 1969. Dochované zápisy ze schůzí zachycují činnost MNV, práci jednotlivých členů a funkcionářů národního výboru, činnost jednotlivých komisí MNV, zabývají se finančním hospodařením obce, projednáváním instrukcí a usnesení rady ONV, týkají se i záležitostí z oblasti školství, zásobování obyvatelstva, požární ochrany, výstavby a zvelebování obce, řešení různých žádostí občanů a plnění socialistických závazků. Zachycují také informace týkající se zemědělství v obci, především zajišťování plnění plánů a dodávek zemědělské výroby, postupů prací v živočišné a rostlinné výrobě a podávají celkový obraz o činnosti JZD.

Možnost studia finančního hospodaření obce limituje stav dochovanosti archivního materiálu ekonomického charakteru. Tyto informace nabízejí účetní knihy (inv. č. 10-26, K 3-K 19) a spisy uložené pod inv. č. 41.

Pohyb obyvatelstva v Chrastavicích zachycují písemnosti inv. č. 78 - evidence obyvatel, oznámení o narození a o uzavření manželství pro ohlašovací úřad a především domovní seznamy pro přihlášky a odhlášky osob.

Za zmínku stojí písemnosti uložené pod inv. č. 48 (evidence a převod půdy), inv. č. 68 (evidence nemovitostí, přidělení pozemků do osobního užívání) a inv. č. 71 (zápis čp. 5 a čp. 6 do státního seznamu kulturních památek).

V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky

Ve Státním okresním archivu Domažlice v roce 2011 archivní fond pořádala, doplnila a podle poslední platné metodiky inventární seznam a archivní pomůcku sestavila Monika Žáčková.

Horšovský Týn dne 29. 9. 2011

Monika Žáčková

Seznam použitých pramenů a literatury

a) Prameny

SOkA Domažlice, Okresní národní výbor Domažlice 1945-1960: inv. č. 307, sign. I/18, k. č. 30.

SOkA Domažlice, Okresní národní výbor Domažlice 1945-1960: inv. č. 307, sign. I/18, k. č. 32.

SOkA Domažlice, Okresní národní výbor Domažlice 1960-1990: inv. č. 1256, K 302.

SOkA Domažlice, Okresní národní výbor Domažlice 1960-1990: inv. č. 1649, sign. 108, N 962.

b) Literatura

Historický lexikon obcí České republiky 1869-2005. I. a II. díl, Praha : 2006.

Seznam obcí v zemích českých podle správního rozdělení z 1. února 1949, Praha : 1949.

Statistický lexikon obcí v republice Československé, vydán ministerstvem vnitra a Státním úřadem statistickým na základě sčítání lidu z 1. prosince 1930, Praha : 1934.

CENEFELS Jiří. *Rodákům a přátelům Chrastavic*. Chrastavice : 1985.

ČECHOVÁ Gabriela. Vývoj organizace a působnosti národních výborů v českých zemích 1945-1960. *Archivní časopis*, 1962, roč. 12, str. 129-153.

FUSEK Jaroslav. *Organizace a působnost místních národních výborů*. Příručka pro národní výbory. Praha : 1947.

NUHLÍČEK Josef. Spisová služba národních výborů v letech 1945-1955. *Archivní časopis*, 1955, roč. 5, str. 135-146.

ŠMILAUEROVÁ Eva. Správní vývoj a diplomatika písemností okresních národních výborů v letech 1945-1960. *Sborník archivních prací*, 1982, roč. 32, str. 43-166.

ŠTROBLÍK Vladimír. Vývoj místních a městských národních výborů na území české republiky (1945-1990). *Archivní časopis*, 2001, roč. 51, str. 73-89.

ŠULC Stanislav. *Národní výbory, vývoj, právní základy, poslání, práce*. Brno : 1946.

Seznam použitých zkratk

akce „Z“	akce zvelebení
AP	archivní pomůcka
bm	běžný metr
č. j.	číslo jednací
čp.	číslo popisné
EL NAD	evidenční list Národního archivního dědictví
evid. jedn.	evidenční jednotka
Inv. č.	inventární číslo
JZD	jednotné zemědělské družstvo
KNV	krajský národní výbor
KSČ	Komunistická strana Československa
MNV	místní národní výbor
MV ČSR	Ministerstvo vnitra Československé republiky
ONV	okresní národní výbor
roč.	ročník
Sb.	Sbírka zákonů
SOAP	Státní oblastní archiv Plzeň
SOKA	státní okresní archiv
Ú. l.	Úřední list

Inventární seznam

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedn.
---------	-------	---------------	-------------

1. Orgány národního výboru

1	Zápisy ze schůzí pléna, rady a komisí 6. 5. 1945-9. 4. 1953	1945-1953	K 1
2	Zápisy ze schůzí pléna a rady 5. 11. 1962-16. 5. 1963	1962-1963	K 2
3	Zápisy ze schůzí pléna	1952-1976	N 1
4	Zápisy ze schůzí rady	1952-1976	N 1
5	Zápisy ze schůzí finanční komise	1961-1964	N 1
6	Zápisy ze schůzí zemědělské komise	1960, 1964-1966	N 1
7	Zápisy ze schůzí sociální komise	1962-1963	N 1
8	Zápisy ze schůzí školské a kulturní komise	1964	N 1
9	Zápisy ze schůzí výboru žen	1956-1963	N 1

2. Úřad národního výboru

I. Úřední knihy

Účetní

10	Hlavní kniha	1950	K 3
11	Hlavní kniha	1951	K 4
12	Hlavní kniha	1952	K 5
13	Hlavní kniha	1953	K 6
14	Kniha příjmů	1954	K 7
15	Kniha příjmů	1955	K 8
16	Kniha příjmů	1956	K 9
17	Kniha příjmů	1957	K 10
18	Kniha výdajů	1954	K 11
19	Kniha výdajů	1955	K 12
20	Kniha výdajů	1956	K 13
21	Kniha výdajů	1957	K 14
22	Kniha výdajů	1958	K 15
23	Kniha výdajů	1959	K 16

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedn.
24	Pokladní deník	1946-1952	K 17
25	Peněžní deník	1960-1974	K 18
26	Inventární kniha	1954	K 19

II. Spisový materiál

A. Registraturní pomůcky

27	Podací protokol 6. 6. 1962-28. 4. 1976	1962-1976	R 1
----	--	-----------	-----

B. Spisy

Všeobecné záležitosti, činnost MNV

28	Sloučení MNV Chrastavice s MNV Milavče	1976	N 2
29	Členství MNV	1952, 1963	N 2
30	Smlouvy (nájemní smlouva na č. parcely 602, 603/1 1949, tržová smlouva na čp. 32 1957-1958)	1949-1958	N 2
31	Socialistické soutěžení MNV Chrastavice s MNV Milavče	1953-1955	N 2
32	Socialistické závazky	1975	N 2
33	Přehled o růstu životní úrovně v obci a charakteristika obce	1959-1960	N 2
34	Zprávy o činnosti MNV, komplexní rozbor MNV, prověrky a revize MNV	1956-1970	N 2
35	Trestní záležitosti, přestupky	1966-1971	N 2
36	Notářské záležitosti ve věci projednání dědictví	1964-1970	N 2
37	Převod správy národního majetku 1966, 1970, zavedení správy národního majetku 1951, 1954	1951-1970	N 2
38	Administrativní a správní zařízení MNV 1965, 1970, zápis o dohlídce na správu a ochranu národního majetku u MNV 1961, inventarizace MNV 1956-1957	1956-1970	N 2
39	Volby	1946-1963	N 2
40	Místní rozhlas	1945-1959	N 2

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedn.
Finance			
41	Finanční rozpočty, účetní výkazy	1948-1976	N 2
42	Daně	1955-1968	N 2
43	Finanční zápůjčky	1948-1949	N 2
Zemědělství, lesní a vodní hospodářství			
44	Soupisy ploch kultur a osevu	1948-1966	N 3
45	Změna kultury pozemků	1950-1964	N 3
46	Vynětí půdy ze zemědělského půdního fondu	1968	N 3
47	Přidělení půdy do povinného pachtu	1952-1968	N 3
48	Evidence a převod půdy	1952-1970	N 3
49	Výkaz náhradních pozemků po provedení hospodářsko-technických úprav pozemků	1959	N 3
50	Vytyčení pozemků vystouplým členům JZD	1954	N 3
51	Sběrný list o počtu osob trvale činných v zemědělství (soukromý sektor)	1952	N 3
52	Soupisy živého a mrtvého inventáře soukromých zemědělců, kontrola doживosti u soukromě hospodařících rolníků	1951-1956	N 3
53	Jednotné zemědělské družstvo Chrastavice	1953-1963	N 3
54	Strojní družstvo Chrastavice - likvidace	1950	N 3
55	Volné mlátící sdružení Chrastavice - likvidace	1950	N 3
56	Dodávky zemědělských výrobků	1952-1956	N 3
57	Vodní družstvo Chrastavice	1961	N 3
58	Rybníky, potok Zubřina, veřejné studně, kanalizace v obci (úpravy, rekonstrukce, čištění)	1954-1972	N 3
59	Lesy, honitba	1945-1956	N 3
Místní hospodářství, obchod, doprava			
60	Živnosti	1953	N 3
61	Obchodní síť	1968	N 3
62	Hospodaření s byty	1952-1956	N 3
63	Silnice, místní komunikace (údržba)	1959-1967	N 3

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedn.
Výstavba a územní plánování			
64	Věci stavební (plán výstavby, stavební plány, stavební povolení, rozhodnutí o přípustnosti stavby, povolení k trvalému provozu, určení stavebního obvodu, zápisy z komisionálního řízení, vyjádření ke stavbám, akce „Z“, demolice)	1946-1975	N 3
65	Osazení nivelačního kamene u Chrastavice, založení evidence nemovitostí Chrastavice	1969-1970	N 4
66	Povolení trhacích prací malého rozsahu	1967-1969	N 4
67	Vyvlastnění pozemků	1955-196	N 4
68	Evidence nemovitostí, přidělení pozemků do osobního užívání, změna užívání domku čp. 24	1974	N 4
69	Oceňování budov a majetku	1958-1969	N 4
Kultura, církev, školství			
70	Informace o vedení kroniky	1955	N 4
71	Zápis kulturní památky do státního seznamu kulturních památek - čp. 5, čp. 6	1964	N 4
72	Místní lidová knihovna Chrastavice	1956-1967	N 4
73	Zpráva o využití volného času mládeže (klubovna Svazu socialistické mládeže, tělocvična)	1966	N 4
74	Základní škola Chrastavice	1945, 1965-1966	N 4
Požární ochrana a vnitřní správa			
75	Hasičský dobrovolný sbor Chrastavice	1950	N 4
76	Změna obecních hranic mezi obcemi Chrastavice a Domažlice	1946	N 4
77	Národní spolehlivost	1946-1949	N 4
78	Evidence obyvatel 1947-1970, oznámení o narození a o uzavření manželství pro ohlašovací úřad 1954-1963, domovní seznam pro přihlášky a odhlášky osob 1953-1966, hromadné hlášení pobytu 1955-1956, odhlašovací lístky z pobytu 1949-1955	1947-1970	N 4
79	Udělení pamětních medailí	1970	N 4

Název archivní pomůcky:	Místní národní výbor Chrastavice
Značka archivního fondu:	MNV Chrastavice
Časový rozsah:	1945-1976
Počet evidenčních jednotek:	24 (19 úředních knih, 1 podací protokol, 4 kartonů)
Počet inventárních jednotek:	79
Rozsah v bm:	0,55 bm
Stav ke dni:	29. 9. 2011
Zpracovatel(é) archivního fondu:	Monika Žáčková
Zpracovatel(é) archivní pomůcky:	Monika Žáčková
Počet stran:	18
Počet exemplářů:	4
Schválil:	Mgr. Radka Kinkorová dne 29. 9. 2011 - č.j. SOAP/010 - 0683/2011